

**KUNSILL
TAL-UNJONI EWROPEA**

**Brussell, 17 ta' Settembru 2013
(OR. en)**

**Fajl Interistituzzjonali:
2012/0230 (NLE)**

10505/13

LIMITE

**TRANS 301
MAR 69
AVIATION 74
ESPACE 42
RELEX 484
CH 25
AELE 34**

ATTI LEGISLATTIVI U STRUMENTI OHRA

Sugġett:

Ftehim ta' Kooperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa, u l-Konfederazzjoni Svizzera, min-naħa l-oħra, dwar il-Programmi Ewropej tan-Navigazzjoni bis-Satellita

FTEHM TA' KOOPERAZZJONI
BEJN L-UNJONI EWROPEA
U L-ISTATI MEMBRI TAGHHA, MINN NAHA,
U L-KONFEDERAZZJONI SVIZZERA, MIN-NAHA L-OhRA,
DWAR IL-PROGRAMMI EWROPEJ TAN-NAVIGAZZJONI BIS-SATELLITA

L-UNJONI EWROPEA

u

IR-RENJU TAL-BELĠJU,

IR-REPUBBLIKA TAL-BULGARIJA,

IR-REPUBBLIKA ĊEKA,

IR-RENJU TAD-DANIMARKA,

IR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-ESTONJA,

L-IRLANDA,

IR-REPUBBLIKA ELLENIKA,

IR-RENJU TA' SPANJA,

IR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,

IR-REPUBBLIKA TAL-KROAZJA

IR-REPUBBLIKA TALJANA,

IR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,

IR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,

IL-GRAN DUKAT TAL-LUSSEMBURGU,

L-UNGERIJA,

MALTA,

IR-RENJU TAL-PAJJIŻI L-BAXXI,

IR-REPUBBLIKA TAL-AWSTRIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,

IR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,

IR-RUMANIJA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,

IR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,

IR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,

IR-RENJU TAL-ISVEZJA,

IR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U TAL-IRLANDA TA' FUQ,

Il-Partijiet Kontraenti għat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea u għat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, minn hawn 'il quddiem imsejhin "l-Istati Membri", minn naħa,

u

il-KONFEDERAZZJONI SVIZZERA, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Isvizzera", min-naħa l-oħra,

minn hawn 'il quddiem imsejha "il-Parti" jew "il-Partijiet",

WARA LI KKUNSIDRAW l-interess komuni fl-iżvilupp ta' sistema globali tan-navigazzjoni bis-satellita (minn hawn 'il quddiem imsejha il-"GNSS") imfassla speċifikament għall-użu ċivili,

WARA LI RRIKONOXXEW l-importanza tal-programmi Ewropej tal-GNSS bħala kontribuzzjoni għall-infrastruttura tan-navigazzjoni u l-informazzjoni fl-Unjoni Ewropea u l-Isvizzera,

WARA LI KKUNSIDRAW l-iżvilupp dejjem jizdied tal-applikazzjonijiet tal-GNSS fl-Unjoni Ewropea, l-Isvizzera u żoni oħra fid-dinja,

WARA LI KKUNSIDRAW l-interess komuni fil-kooperazzjoni fuq żmien twil bejn l-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri tagħha u l-Isvizzera fil-qasam tan-navigazzjoni bis-satellita,

WARA LI RRIKONOXXEW il-parteciċipazzjoni mill-qrib tal-Isvizzera fil-programmi Galileo u EGNOS mill-fażijiet ta' definizzjoni tagħhom,

WARA LI KKUNSIDRAW ir-riżoluzzjonijiet tal-Kunsill "Spazju", b'mod partikolari dwar il-"Politika Spazjali Ewropea" adottata fit-22 ta' Mejju 2007 u "Jitwettaq progress fil-Politika Spazjali Ewropea" adottata fid-29 ta' Settembru 2008, li jirrikonoxxu lill-Unjoni Ewropea, l-Agenzija Spazjali Ewropea (aktar 'il quddiem imsejha "ESA") u l-Istati Membri rispettivi tagħhom bħala t-tliet atturi ewlenin tal-Politika Spazjali Ewropea, kif ukoll dwar "Sfidi Globali: Nieħdu l-Benefiċċju Shiħ mis-Sistemi Spazjali Ewropej" adottata fil-25 ta' Novembru 2010, li tistieden lill-Kummissjoni Ewropea u lill-ESA biex jiffaċilitaw il-proċess għall-Istati Membri li mhumiex membri kemm tal-Unjoni Ewropea kif ukoll tal-ESA biex jipparteċipaw fil-fażijiet kollha tal-programmi kollaborattivi,

WARA LI KKUNSIDRAW il-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni "Lejn Strategija tal-ispazju tal-Unjoni Ewropea għas-servizz taċ-ċittadini tagħha" tal-4 ta' April 2011,

FILWAQT LI JIXTIEQU li jistabbilixxu formalment kollaborazzjoni fl-aspetti kollha tal-Programmi Ewropej tal-GNSS,

WARA LI RRIKONOXXEW l-interess tal-Isvizzera fis-servizzi kollha tal-GNSS, kif provduti mill-EGNOS u l-Galileo, inkluż is-Servizz Pubbliku Regolat (aktar 'il quddiem imsejjaħ “PRS”),

WARA LI KKUNSIDRAW il-Ftehim tal-25 ta' Ġunju 2007 dwar il-kooperazzjoni xjentifika u teknologika bejn il-Komunità Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, minn naħa, u l-Konfederazzjoni Svizzera, min-naħa l-oħra,

WARA LI RRIKONOXXEW il-Ftehim tat-28 ta' April 2008 bejn il-Konfederezzjoni Svizzera u l-Unjoni Ewropea dwar il-proċeduri tas-sigurtà għall-iskambju tal-informazzjoni klassifikata (aktar 'il quddiem imsejjaħ il-“Ftehim tas-Sigurtà”),

WARA LI KKUNSIDRAW il-benefiċċji ta' livell ekwivalenti ta' protezzjoni tal-GNSS Ewropea u s-servizzi tagħha fit-territorji tal-Partijiet,

WARA LI RRIKONOXXEW l-obbligi tal-Partijiet skont id-dritt internazzjonali, b'mod partikolari l-obbligi tal-Isvizzera bħala Stat newtrali permanenti,

WARA LI RRIKONOXXEW li r-Regolament (KE) Nru 683/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-9 ta' Lulju 2008 dwar implimentazzjoni ulterjuri tal-programmi Ewropej ta' navigazzjoni bis-satellita (EGNOS u Galileo)¹ jiddikjara li l-Komunità Ewropea għandha tkun is-sid tal-assi tangibbli u intangibbli kollha maħluqa jew żviluppati fil-programmi Ewropej tal-GNSS kif definit f'dak ir-Regolament,

¹ ĠUUE L 196, 24.7.2008, p. 1.

WARA LI KKUNSIDRAW ir-Regolament (UE) Nru 912/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Settembru 2010 li jistabbilixxi l-Aġenzija Ewropea GNSS¹,

WARA LI KKUNSIDRAW id-Deċiżjoni Nru 1104/2011/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar ir-regoli ta' aċċess għas-servizz pubbliku regolat offrut mis-sistema dinjija ta' navigazzjoni bis-satellita li giet stabbilita taht il-programm Galileo²,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

¹ ĠUUE L 276, 20.10.2010, p. 11

² ĠUUE L 287, 4.11.2011, p. 1

PARTII
DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

ARTIKOLU 1

Objettiv

1. L-objettivta' dan il-Ftehim huwa li jhegġeġ, jiffacilita u jsaħħaħ il-kooperazzjoni fuq terminu twil bejn il-Partijiet fin-navigazzjoni bis-satellita taħt kontroll ċivili u b'mod partikolari permezz tal-partecipazzjoni tal-Isvizzera fil-programmi Ewropej tal-GNSS.
2. Il-forma u l-kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni tal-Isvizzera fil-programmi għandhom ikunu kif stabbiliti f'dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim:

1. "sistemi Ewropej għan-navigazzjoni globali bis-satellita" (GNSS Ewropea) tfisser is-sistemi stabbiliti fil-programm Galileo u s-Sistema Ewropea ta' Navigazzjoni b'Kopertura Ġeostazzjonarja (EGNOS);

2. "awmentazzjoni" tfisser mekkaniżmi reġjonali jew lokali bhall-EGNOS, li jippermettu lill-utenti tal-GNSS globali jiksbu prestazzjoni aħjar, bħal aktar eżattezza, disponibbiltà, integrità u affidabbiltà;
3. "Galileo" tfisser sistema awtonoma Ewropea tan-navigazzjoni globali bis-satellita u taż-żamma tal-ħin taħt kontroll ċivili, għall-provvista tas-servizzi tal-GNSS imfassla u żviluppati mill-Unjoni Ewropea, l-ESA u l-Istati Membri rispettivi tagħhom. L-operat ta' Galileo jista' jiġi trasferit lil parti privata. Galileo jipprevedi servizzi miftuħa, kummerċjali, ta' sikurezza tal-ħajja u ta' tiftix u salvataġġ barra minn servizz pubbliku regolat b'aċċess ristrett imfassal apposta biex jintlaħqu l-ħtiġijiet tal-utenti awtorizzati tas-settur pubbliku;
4. "elementi lokali ta' Galileo" tfisser mekkaniżmi lokali li jipprovdu lill-utenti ta' Galileo sinjali ta' navigazzjoni u ta' żamma tal-ħin ibbażati fuq satelliti b'informazzjoni ta' input, barra minn dik li ġejja mill-kostellazzjoni prinċipali użata. L-elementi lokali jistgħu jintużaw għal prestazzjoni addizzjonali madwar l-ajruporti, il-portijiet tal-baħar u f'ambjenti urbani jew ambjenti oħrajn li jirrappreżentaw sfida għal raġunijiet ġeografici. Galileo ser jipprovdi mudelli ġeneriċi għall-elementi lokali;
5. "tagħmir ta' navigazzjoni, ta' ppożizzjonar u ta' żamma tal-ħin fuq livell globali" tfisser kwalunkwe tagħmir għall-użu ċivili ddisinjat biex jibgħat, jirċievi, jew jipproċessa sinjali ta' navigazzjoni bbażati fuq satelliti jew ta' żamma tal-ħin biex jipprovdu servizz, jew biex joperaw b'awmentazzjoni reġjonali;
6. "Servizz Pubbliku Regolat" (PRS) tfisser servizz provdut mis-sistema stabbilita fil-programm Galileo li huwa ristrett għall-utenti awtorizzati mill-gvern għal applikazzjonijiet sensitivi li jeħtieġu kontroll effettiv tal-aċċess u livell għoli ta' kontinwità tas-servizz;

7. "mizura regolatorja" tfisser kull liġi, regolament, politika, regola, proċedura, deċiżjoni, jew azzjoni amministrattiva simili minn Parti;
8. "interoperabbiltà" tfisser il-kapaċità tas-sistemi u l-awmentazzjonijiet globali u reġjonali tan-navigazzjoni bis-satellita, u tas-servizzi li jipprovdu, li għandhom jintużaw flimkien sabiex jipprovdu kapaċitajiet fil-livell tal-utent ahjar minn dawk li kieku jinkisbu jekk wieħed jiddependi biss fuq is-servizz miftuħ ta' sistema waħda;
9. "proprjetà intellettuali" għandha t-tifsira kif definita fl-Artikolu 2(viii) tal-Konvenzjoni li Tistabilixxi l-Organizzazzjoni Dinjija tal-Proprjetà Intellettuali ffirmata fi Stokkolma fl-14 ta' Lulju 1967;
10. "informazzjoni klassifikata" tfisser informazzjoni, fi kwalunkwe forma, li teħtieġ protezzjoni mill-iżvelar mhux awtorizzat, li jista' jkun ta' dannu fi gradi varji għall-interessi essenzjali, inkluza s-sigurtà nazzjonali, tal-Partijiet jew tal-Istat Membri individwali. Il-klassifikazzjoni tagħha hija indikata b'marka ta' klassifikazzjoni. Tali informazzjoni hija kklassifikata mill-Partijiet skont il-liġijiet u r-Regolamenti applikabbli u għandha tiġi protetta minn kwalunkwe nuqqas ta' kunfidenzjalità, integrità u disponibbiltà.

ARTIKOLU 3

Prinċipji ta' kooperazzjoni

Il-Partijiet għandhom japplikaw il-prinċipji li ġejjin lill-attivitajiet ta' kooperazzjoni koperti minn dan il-Ftehim:

1. Benefiċċju reċiproku bbażat fuq bilanċ ġenerali tad-drittijiet u l-obbligi inklużi l-kontribuzzjonijiet u l-aċċess għas-servizzi kollha skont l-Artikolu 15;
2. Opportunitajiet reċiproċi biex jieħdu sehem f'attivitajiet kooperattivi fil-proġetti tal-GNSStal-Unjoni Ewropea u tal-Isvizzera;
3. Skambju f'waqtu ta' informazzjoni li tista' taffettwa l-attivitajiet ta' kooperazzjoni;
4. Protezzjoni adegwata u effettiva tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali kif imsemmija fl-Artikolu 9;
5. Libertà biex jiġu pprovduti servizzi ta' navigazzjoni bis-satellita fit-territorji tal-Partijiet;
6. Kummerċ mingħajr restrizzjonijiet tal-oġġetti tal-GNSS Ewropea fit-territorji tal-Partijiet.

PARTI II
DISPOŻIZZJONIJIET DWAR IL-KOOPERAZZJONI

ARTIKOLU 4

Attivitajiet ta' kooperazzjoni

1. Is-setturi għall-attivitajiet ta' kooperazzjoni fin-navigazzjoni u ż-żamma tal-hin bis-satellita għandhom ikunu l-ispettru tar-radju, it-taħriġ u r-riċerka xjentifiċi, l-akkwist, il-kooperazzjoni industrijali, id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, il-kontroll tal-esportazzjoni, l-iżvilupp kummerċjali u tas-suq, l-istandards, il-miżuri ta' ċertifikazzjoni u dawk regolatorji, is-sigurtà, l-iskambju ta' informazzjoni klassifikata, l-iskambju tal-persunal u l-aċċess għas-servizzi. Il-Partijiet jistgħu jemendaw din il-lista ta' setturi skont l-Artikolu 25.
2. Dan il-Ftehim ma għandux jaffettwa l-awtonomija istituzzjonali tal-Unjoni Ewropea biex tirregola l-programmi tal-GNSS Ewropea u lanqas l-istruttura stabbilita mill-Unjoni Ewropea għall-iskop tal-operazzjonijiet tal-programmi Ewropej tal-GNSS. Dan il-Ftehim lanqas ma għandu jaffettwa l-miżuri regolatorji applikabbli li jimplimentaw l-impenji ta' nonproliferazzjoni, il-kontroll tal-esportazzjoni, il-kontroll ta' trasferimenti intangibbli tat-teknoloġija. Lanqas ma għandu jaffettwa l-miżuri ta' sigurtà nazzjonali.
3. Soġġett għall-miżuri regolatorji applikabbli tagħhom, il-Partijiet għandhom irawmu, sa l-aktar limitu prattikabbli, l-attivitajiet ta' kooperazzjoni skont dan il-Ftehim bil-ħsieb li jipprovdu opportunitajiet komparabbli għall-parteciġazzjoni fl-attivitajiet tagħhom fis-setturi elenkati fil-paragrafu 1.

ARTIKOLU 5

Spettru tar-radju

1. Il-Partijiet għandhom ikomplu l-kooperazzjoni u l-appoġġ reċiproku fil-kwistjonijiet tal-ispettru tar-radju fil-qafas tal-Unjoni Internazzjonali tat-Telekomunikazzjoni (aktar 'il quddiem imsejha "UIT"), filwaqt li jitqies il-Memorandum ta' Qbil dwar il-Ġestjoni tat-talbiet tal-UIT tas-sistema għal servizz ta' radjunavigazzjoni bis-satellita Galileo tal-5 ta' Novembru 2004.
2. Il-Partijiet għandhom jiskambjaw l-informazzjoni dwar it-talbiet għall-frekwenzi u jiproteġu l-allokazzjonijiet adegwata ta' frekwenzi għal Galileo sabiex jiżguraw id-disponibbiltà tas-servizzi ta' Galileo għall-benefiċċju tal-utenti madwar id-dinja u b'mod partikolari fl-Isvizzera u fl-Unjoni Ewropea.
3. Sabiex jiproteġu l-ispettru tar-radjunavigazzjoni mix-xkiel u mill-interferenza, il-Partijiet għandhom jidentifikaw is-sorsi ta' interferenza u jfittxu s-soluzzjonijiet reċiprokament aċċettabbli sabiex jilqgħu kontra tali interferenza.
4. Xejn f'dan il-Ftehim ma għandu jinftiehem bħala deroga mid-dispożizzjonijiet applikabbli tal-UIT, inklużi r-Regolamenti tar-Radju tal-UIT.

ARTIKOLU 6

Riċerka u taħriġ xjentifiċi

1. Il-Partijiet għandhom jippromwovu l-attivitajiet kongunti ta' riċerka u taħriġ fil-qasam tal-GNSS Ewropea permezz tal-programmi ta' riċerka tal-Unjoni Ewropea u tal-Isvizzera u programmi ta' riċerka rilevanti oħra tal-Partijiet. L-attivitajiet kongunti ta' riċerka għandhom jikkontribwixxu għall-ippjanar tal-iżviluppi futuri tal-GNSS Ewropea.
2. Il-Partijiet għandhom jiddefinixxu l-mekkaniżmu xieraq immirat biex jiżgura kuntatti u parteċipazzjoni effettivi fil-programmi rilevanti ta' riċerka.

ARTIKOLU 7

Akkwist

1. Għall-akkwist relatat mal-programmi Ewropej tal-GNSS, il-Partijiet għandhom japplikaw l-impniji tagħhom skont il-Ftehim dwar l-Akkwist tal-Gvern (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "GPA") tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (aktar 'il quddiem imsejjaħ "WTO") u skont il-Ftehim tal-21 ta' Ġunju 1999 bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Svizzera dwar ċerti aspetti tal-akkwist pubbliku mill-gvern.

2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu XXIII tal-GPA (l-Artikolu III tal-GPA rivedut), l-entitajiet Svizzeri għandu jkollhom id-dritt li jieħdu sehem fl-akkwist għall-forniment ta' servizzi relatati mal-programmi Ewropej tal-GNSS.

ARTIKOLU 8

Kooperazzjoni industrijali

Il-Partijiet għandhom jinkoraġġixxu u jappoġġaw il-kooperazzjoni bejn l-industriji tagħhom, inkluż permezz ta' imprizi kongunti u l-partecipazzjoni Svizzera f'assoċjazzjonijiet industrijali Ewropej rilevanti, kif ukoll permezz tal-partecipazzjoni tal-Unjoni Ewropea f'assoċjazzjonijiet industrijali Svizzeri rilevanti, bl-objettivi s-sistemi Ewropej tan-navigazzjoni bis-satellita jaħdmu sew kif ukoll biex jipromwovu l-użu u l-iżvilupp tal-applikazzjonijiet u s-servizzi ta' Galileo.

ARTIKOLU 9

Drittijiet tal-proprjetà intelletwali

Sabiex tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni industrijali, il-Partijiet għandhom jagħtu u jiżguraw il-protezzjoni adegwata u effettiva tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali fl-oqsma u s-setturi rilevanti għall-iżvilupp u l-operat tal-GNSS Ewropea, skont l-aktar standards internazzjonali għolja kif stabbilit fil-Ftehim dwar l-Aspetti tad-Drittijiet tal-Proprjetà Intellettwali relatati mal-Kummerċ (TRIPS) tad-WTO, inklużi mezzi effettivi għall-infurzar ta' tali standards.

ARTIKOLU 10

Kontroll tal-esportazzjoni

1. Sabiex tigi żgurata l-applikazzjoni ta' politika uniformi tal-kontroll tal-esportazzjoni u n-nonproliferazzjoni fir-rigward tal-programmi tal-GNSS Ewropea bejn il-Partijiet, l-Isvizzera għandha tadotta u tinfurza fil-ħin, fi ħdan il-ġurisdizzjoni tagħha u skont il-legiżlazzjoni u l-proċeduri nazzjonali tagħha, miżuri dwar il-kontroll tal-esportazzjoni u n-nonproliferazzjoni tat-teknoloġiji, id-data u l-oġġetti li huma mfassla jew modifikati apposta għall-programmi Ewropej tal-GNSS. Dawk il-miżuri għandhom jipprovdu livell ta' kontroll tal-esportazzjoni u ta' nonproliferazzjoni ekwivalenti għal dak fis-seħħ fl-Unjoni Ewropea.
2. F'każ li jseħh avveniment li għalih ma jistax jinkiseb livell ekwivalenti ta' kontroll tal-esportazzjoni u ta' nonproliferazzjoni kif imsemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, għandha tapplika l-proċedura tal-Artikolu 22.

ARTIKOLU 11

Żvilupp tal-kummerċ u tas-suq

1. Il-Partijiet għandhom jimkoraggixxu l-kummerċ u l-investiment fl-infrastruttura tan-navigazzjoni bis-satellita tal-Unjoni Ewropea u tal-Isvizzera u fit-tagħmir ta' navigazzjoni, ta' ppożizzjonar u ta' żamma tal-ħin fuq livell globali, inklużi elementi ta' Galileo u applikazzjonijiet lokali rilevanti għall-programmi Ewropej tal-GNSS.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, il-Partijiet għandhom jgħollu l-livell ta' sensibilizzazzjoni pubblika dwar l-attivitajiet tan-navigazzjoni bis-satellita ta' Galileo, jidentifikaw ostakli potenzjali għat-tkabbir tal-applikazzjonijiet tal-GNSS u jieħdu miżuri xierqa biex jiffacilitaw tali tkabbir.
3. Sabiex jiġu identifikati l-htigiet tal-utenti u jirreaġixxu b'mod effettiv għalihom, l-entitajiet tal-Partijiet jistgħu jużaw il-Forum futur għall-Utenti tal-GNSS.
4. Dan il-Ftehim ma għandux jaffettwa d-drittijiet u l-obbligi tal-Partijiet skont il-Ftehim li jistabbilixxi d-WTO.

ARTIKOLU 12

Standards, ċertifikazzjoni u miżuri regolatorji

1. Filwaqt li jirrikonoxxu l-valur li jiġu kkoordinati l-approċċi fil-*fora* tal-istandardizzazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni internazzjonali rigward is-servizzi ta' navigazzjoni globali bis-satellita, il-Partijiet għandhom, b'mod partikolari, jappoġġjaw b'mod kongunt l-iżvilupp tal-istandards ta' Galileo u EGNOS u jippromwovu l-applikazzjoni tagħhom mad-dinja kollha, filwaqt li jenfasizzaw l-interoperabbiltà mas-sistemi l-oħra tal-GNSS.

Objettiv wiehed ta' dik il-koordinazzjoni għandu jkun li jiġi promoss l-użu wiesa' u innovattiv tas-servizzi ta' Galileo bħala standard dinji ta' navigazzjoni u ta' żamma tal-ħin għal għanijiet miftuħa, kummerċjali u tas-sikurezza tal-ħajja. Il-Partijiet għandhom johlqu kundizzjonijiet favorevoli għall-iżvilupp tal-applikazzjonijiet ta' Galileo.

2. Sabiex jiġu promossi u implimentati l-oġġettivi ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom, skont kif ikun xieraq, jikkooperaw dwar il-kwistjonijiet kollha tal-GNSS li jinqalġu speċjalment fl-Organizzazzjoni Internazzjonali tal-Avjazzjoni Ċivili, fl-Organizzazzjoni Marittima Internazzjonali u fl-UIT.

3. Il-Partijiet għandhom jiżguraw li miżuri relatati mal-istandards tekniċi, iċ-ċertifikazzjoni u r-rekwiżiti għal-liċenzji u l-proċeduri li jikkonċernaw il-GNSS Ewropea ma jikkostitwixxux ostakli bla bżonn għall-kummerċ. Ir-rekwiżiti nazzjonali għandhom ikunu bbażati fuq kriterji oġġettivi, mhux diskriminatorji, stabbiliti minn qabel u trasparenti.

4. Il-Partijiet għandhom jiehdu l-miżuri regolatorji meħtieġa biex jippermettu l-użu sħiħ tar-riċeviturital-Galileo, is-segmenti fuq l-art u fl-ispażju fit-territorji taħt il-ġurisdizzjoni tagħhom. F'dan ir-rigward, l-Isvizzera għandha, fit-territorju taħt il-ġurisdizzjoni tagħha, tagħti lil Galileo trattament li ma jkunx inqas favorevoli minn dak li jingħata lil sistemi oħra simili għas-servizzi tar-radjunavigazzjoni bis-satellita.

ARTIKOLU 13

Sigurtà

1. Sabiex il-programmi tal-GNSS Ewropea jiġu protetti minn theddid bħal pereżempju l-użu ħazin, l-interferenza, ix-xkiel u l-atti ostili, il-Partijiet għandhom jiehdu l-passi prattikabbli kollha biex jiżguraw il-kontinwità, is-sikurezza u s-sigurtà tas-servizzi tan-navigazzjoni bis-satellita u tal-infrastruttura relatata u l-assi kritiċi fit-territorji tagħhom mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4(2).

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, l-Isvizzera għandha tadotta u tinfurza f'waqthom, fi ħdan il-gurisdizzjoni tagħha u b'mod konformi mal-leġiżlazzjoni u l-proċeduri nazzjonali tagħha, miżuri li jipprovdu livell ekwivalenti ta' sikurezza u sigurtà bħal dak applikabbli fl-Unjoni Ewropea fir-rigward tal-protezzjoni, il-kontroll u l-ġestjoni tal-assi sensitivi, l-informazzjoni u t-teknoloġiji tal-programmi Ewropej tal-GNSS kontra t-theddid u l-iżvelar mhux mixtieq.

3. F'każ li jseħh avveniment li għalih ma jistax jinkiseb tali livell ekwivalenti ta' sikurezza u sigurtà kif imsemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, għandha tapplika l-proċedura tal-Artikolu 22.

ARTIKOLU 14

Skambju ta' informazzjoni klassifikata

1. L-iskambju u l-protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropea għandhom isiru skont il-Ftehim dwar is-Sigurtà kif ukoll l-Arrangamenti ta' Implimentazzjoni tal-Ftehim dwar is-Sigurtà.

2. L-Isvizzera tista' twettaq skambju ta' informazzjoni klassifikata b'marka ta' klassifikazzjoni nazzjonali dwar il-programmi Ewropej tal-GNSS ma' dawk l-Istati Membri li magħhom ikkonkludiet ftehimiet bilaterali għal dak il-għan.

3. Il-Partijiet għandhom ifittxu li jstabbilixxu qafas legali komprensiv u koerenti li jippermetti skambji bejn il-Partijiet kollha ta' informazzjoni klassifikata dwar il-programm Galileo.

ARTIKOLU 15

Aċċess għas-servizzi

L-Isvizzera għandu jkollha aċċess għas-servizzi kollha tal-GNSS Ewropea soġġetti għal dan il-Ftehim u għall-PRS soġġett għal Ftehim separat dwar il-PRS.

L-Isvizzera wriet l-interess tagħha fil-PRS u tqisu bħala element importanti tal-partecipazzjoni tagħha fil-programmi Ewropej tal-GNSS. Il-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom biex jikkonkludu Ftehim dwar il-PRS sabiex jiżguraw il-partecipazzjoni Svizzera fil-PRS malli l-Isvizzera tressaq talba f'dan ir-rigward u titlesta l-proċedura prevista fl-Artikolu 218 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea.

ARTIKOLU 16

Partecipazzjoni fl-Aġenzija Ewropea tal-GNSS

L-Isvizzera għandu jkollha d-dritt li ttipartecipa fl-Aġenzija Ewropea tal-GNSS bil-kundizzjonijiet li għandhom jiġu stabbiliti fi Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Isvizzera. Dawk in-negozjati għandhom jibdew malli l-Isvizzera tressaq talba għal dan il-għan u jitlestew il-proċeduri neċessarji min-naħa tal-Unjoni Ewropea.

ARTIKOLU 17

Parteċpazzjoni fil-Kumitati

Ir-rappreżentanti tal-Isvizzera għandhom jiġu mistiedna biex jieħdu sehem bħala osservaturi fil-kumitati stabbiliti għall-ġestjoni, l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-attivitajiet tal-programmi Ewropej tal-GNSS skont ir-regoli u l-proċeduri rilevanti u mingħajr id-dritt għall-vot. Dan għandu jinkludi, b'mod partikolari, il-parteċipazzjoni fil-Kumitat tal-Programm tal-GNSS u l-Bord tas-Sigurtà tal-GNSS, inklużi l-gruppi ta' hidma u t-task forces tagħhom.

PARTI III

DISPOŻIZZJONIJIET FINANZJARJI

ARTIKOLU 18

Finanzjament

L-Isvizzera għandha tikkontribwixxi għall-finanzjament tal-programmi Ewropej tal-GNSS. Il-kontribuzzjoni tal-Isvizzera għandha tiġi kkalkulata abbażi tal-fattur ta' proporzjonalità li jinkiseb billi jiġi stabbilit il-proporzjon bejn il-prodott domestiku gross tal-Isvizzera, bi prezzijiet tas-suq, u s-somma tal-prodotti domestiċi grossi, bi prezzijiet tas-suq, tal-Istati Membri.

Għall-perjodu 2008-2013, il-kontribuzzjoni tal-Isvizzera għall-programmi tal-GNSS Ewropea tammonta għal EUR 80 050 870.

Dan l-ammont għandu jithallas kif ġej:

2013: EUR 60 000 000

2014: EUR 20 050 870

Għall-perjodu 2014 u wara dan, il-kontribuzzjoni tal-Isvizzera għandha tithallas kull sena.

PARTI IV
DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

ARTIKOLU 19

Responsabbiltà

Billi l-Isvizzera mhux ser tkun is-sid tal-GNSS Ewropea, mhux ma għandhiex ikollha l-ebda responsabbiltà li tirrizulta minn sjieda.

ARTIKOLU 20

Kumitat Kongunt

1. Kumitat Kongunt magħruf bħala "Il-Kumitat tal-GNSS tal-Unjoni Ewropea/Svizzera" huwa b'dan stabbilit. Huwa għandu jkun kompost minn rappreżentanti tal-Partijiet u jkun responsabbli għall-ġestjoni u l-applikazzjoni xierqa ta' dan il-Ftehim. Għal dan il-fini, għandu jhejji rakkomandazzjonijiet. Għandu jieħu deċiżjonijiet fil-każijiet previsti f'dan il-Ftehim; dawk id-deċiżjonijiet għandhom jitwettqu mill-Partijiet f'konformità mar-regoli tagħhom stess. Il-Kumitat Kongunt għandu jieħu d-deċiżjonijiet tiegħu bi ftehim komuni.
2. Il-Kumitat Kongunt għandu jistabbilixxi r-regoli tal-proċedura tiegħu, li għandhom jinkludu, fost l-oħrajn, id-dispożizzjonijiet għas-sejha tal-laqgħat, il-ħatra tal-President u l-mandat ta' dan tal-aħħar.
3. Il-Kumitat Kongunt għandu jiltaqa' kif u meta jkun meħtieġ. L-Unjoni Ewropea jew l-Isvizzera jistgħu jitolbu li tissejjaħ laqgħa. Il-Kumitat Kongunt għandu jiltaqa' fi żmien 15-il jum minn meta ssir it-talba skont l-Artikolu 22(2).
4. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jistabbilixxi tali gruppi ta' hidma jew gruppi ta' esperti kif iqis xieraq għat-twettiq tal-kompiti tiegħu.
5. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jemenda l-Anness I.

ARTIKOLU 21

Konsultazzjonijiet

1. Sabiex jiżguraw l-implimentazzjoni sodisfaċenti ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom jagħmlu skambju ta' informazzjoni fuq bażi regolari u, fuq it-talba ta' waħda minnhom, għandhom iwettqu konsultazzjonijiet fi hdan il-Kumitat Kongunt.
2. Il-Partijiet għandhom minnufih jikkonsultaw, fuq talba ta' waħda minnhom, dwar kull kwistjoni li tirrizulta mill-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 22

Miżuri ta' salvagwardja

1. Wara konsultazzjonijiet fi hdan il-Kumitat Kongunt, kull Parti tista' tieġu miżuri ta' salvagwardja xierqa, inkluża s-sospensjoni ta' waħda jew diversi attivitajiet ta' kooperazzjoni, jekk taħseb li livell ekwivalenti ta' kontroll tal-esportazzjoni jew ta' sigurtà m'għadux żgurat bejn il-Partijiet. Meta kwalunkwe dewmien jirriskja li jagħmel ħsara lill-funzjonament tajjeb tal-GNSS, jistgħu jittieġdu miżuri temporanji ta' protezzjoni, mingħajr ma ssir konsultazzjoni minn qabel, bil-kundizzjoni li l-konsultazzjonijiet isiru minnufih wara l-adozzjoni tagħhom.

2. Il-kamp ta' applikazzjoni u t-tul ta' żmien tal-miżuri msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu limitati għal dak li huwa meħtieġ sabiex tiġi rimedjata s-sitwazzjoni u biex jiġi żgurat bilanċ tajjeb bejn id-drittijiet u l-obbligi skont dan il-Ftehim. Il-Parti l-oħra tista' titlob lill-Kumitat Kongunt biex jipproċedi bil-konsultazzjonijiet fir-rigward tal-proporzjonalità ta' dawk il-miżuri. Jekk ma jkunx possibbli li tinsab soluzzjoni ta' dan it-tilwim fi żmien sitt xhur, it-tilwim jista' jittressaq minn kwalunkwe waħda mill-Partijiet għal arbitraġġ vinkolanti skont il-proċedura stabbilita fl-Anness I. L-ebda kwistjoni ta' interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim li huma identiċi mad-dispożizzjonijiet korrispondenti tal-liġi tal-Unjoni Ewropea ma tkun tista' tiġi solvuta f'dak il-qafas.

ARTIKOLU 23

Riżoluzzjoni ta' tilwim

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 22, kwalunkwe tilwima li tikkonċerna l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandha tiġi riżolta permezz ta' konsultazzjonijiet fi hdan il-Kumitat Kongunt.

ARTIKOLU 24

Annessi

L-Annessi għal dan il-Ftehim għandhom jiffurmaw parti integrali minnu.

ARTIKOLU 25

Revizjoni

Dan il-Ftehim jista' jigi emendat u żviluppat f'kull hin bi qbil reċiproku bejn il-Partijiet.

ARTIKOLU 26

Terminazzjoni

1. L-Unjoni Ewropea jew l-Isvizzera jistgħu jiterminaw dan il-Ftehim billi jinnotifikaw lill-Parti l-oħra. Dan il-Ftehim għandu jintemm sitt xhur wara l-wasla ta' tali notifika.
2. It-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim m'għandux jaffettwa l-validità jew it-tul taż-żmien ta' kwalunkwe arrangament li jkun sar taħtu jew kwalunkwe dritt u obbligu speċifiku li jkun irrizulta fil-qasam tal-proprjetà intellettuali.
3. Fil-każ tat-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim, il-Kumitat Kongunt għandu jagħmel proposta sabiex jippermetti lill-Partijiet isolvu kwalunkwe kwistjoni pendenti inklużi l-konsegwenzi finanzjarji filwaqt li jitqies il-principju tal-*pro rata temporis*.

ARTIKOLU 27

Dhul fis-sehh

1. Dan il-Ftehim għandu jiġi approvat mill-Partijiet skont il-proċeduri interni tagħhom stess. Huwa għandu jidhol fis-sehh fl-ewwel jum tat-tieni xahar wara d-data tal-aħhar notifika ta' approvazzjoni.
2. Minkejja l-paragrafu 1, l-Isvizzera u l-Unjoni Ewropea jiftiehem, fir-rigward tal-elementi ta' dan il-Ftehim li jaqgħu fil-kompetenza tal-Unjoni Ewropea, li japplikawh proviżorjament mill-ewwel jum tax-xahar wara d-data tat-tieni notifika li tikkonferma t-tlestija tal-proċeduri neċessarji għal din il-fini.

Matul l-applikazzjoni proviżorja ta' dan il-Ftehim il-Kumitat Kongunt imsemmi fl-Artikolu 20 għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Isvizzera u l-Unjoni Ewropea.
3. Dan il-Ftehim huwa konkluz għal perjodu ta' żmien indefinit.
4. Dan il-Ftehim huwa mfassal f'zewġ kopji fil-lingwa Bulgara, Ċeka, Daniza, Estonjana, Finlandiża, Franciża, Ġermaniża, Griega, Ingliża, Latvjana, Litwana, Maltija, Olandiża, Kroata, Pollakka, Portugiża, Rumena, Slovakka, Slovena, Spanjola, Svediza, Taljana u Ungeriza, b'kull wieħed minn dawn it-testi ugwalment awtentiku.

PROCEDURA TA' ARBITRAĠĠ

Jekk jiġi riferit tilwim għall-arbitraġġ, għandu jkun hemm tliet arbitraturi, sakemm il-Partijiet ma jiddeċidux mod ieħor.

Kull Parti għandha taħtar arbitratur wieħed fi zmien 30 jum.

Iż-żewġ arbitraturi hekk maħtura għandhom jinnominaw bi ftehim komuni deċiżur li m'għandux ikun persuna ta' nazzjonalità tal-ebda waħda mill-Partijiet. Jekk ma jkunux jistgħu jiftiehm u fi zmien xahrejn wara l-hatra tagħhom, huma għandhom jagħzlu d-deċiżur minn lista ta' seba' persuni stabbilita mill-Kumitat Kongunt. Il-Kumitat Kongunt għandu jistabbilixxi u jagġorna din il-lista skont ir-regoli ta' proċedura tiegħu.

Sakemm il-Partijiet ma jiddeċidux mod ieħor, it-tribunal tal-arbitraġġ għandu jadotta hu stess ir-regoli ta' proċedura tiegħu. Għandu jieħu d-deċiżjonijiet b'maġġoranza.

Kontribuzzjoni finanzjarji tal-Isvizzera għall-Programmi Ewropej tal-GNSS

1. Għall-perjodu 2008-2013, il-kontribuzzjoni finanzjarja li għandha tinghata mill-Isvizzera lill-baġit tal-Unjoni Ewropea sabiex tiegħu sehem fil-programmi Ewropej tal-GNSS għandha tkun kif ġej (f'euro):

2013	2014
60 000 000	20 050 870

Għall-perjodu 2014 u wara dan, il-kontribuzzjoni tal-Isvizzera għandha tithallas kull sena.

2. Ir-Regolament Finanzjarju applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni ¹ u r-regoli ta' implimentazzjoni tagħha ² għandhom japplikaw, b'mod partikolari, għall-ġestjoni tal-kontribuzzjoni tal-Isvizzera.
3. L-ispejjeż għall-ivvjaġġar u għall-ghajxien tar-rappreżentanti u tal-esperti mill-Isvizzera marbuta mal-partecipazzjoni tagħhom fil-laqgħat organizzati mill-Kummissjoni flimkien mal-implimentazzjoni tal-programmi għandhom jiġu rimborżati mill-Kummissjoni fuq l-istess bażi u skont il-proċeduri li huma fis-seħħ attwalment għal esperti mill-Istati Membri.

¹ Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni u li jhassar ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 1605/2002 (ĠU UE L 298, 26.10.2012, p.1).

² Regolament Delegat tal-Kummissjoni (UE) Nru 1268/2012 tad-29 ta' Ottubru 2012 dwar ir-regoli ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (ĠU UE L 362, 31.12.2012, p. 1).

4. Il-Kummissjoni għandha tibgħat lill-Isvizzera talbiet għal fondi li jikkorrispondu għall-kontribuzzjoni tagħha għall-baġit għall-programmi, f'konformità ma' dan il-Ftehim.

Din il-kontribuzzjoni għandha tiġi espressa f'euro u għandha tiġi mħallsa go kont bankarju tal-euro tal-Kummissjoni.

5. Il-modalitajiet ta' hlas għandhom ikunu kif ġej:

- (a) Fl-2013, wara l-applikazzjoni provizorja ta' dan il-Ftehim, l-Isvizzera għandha thallas il-kontribuzzjoni tagħha sa mhux aktar tard minn 30 jum wara li tirċievi t-talba għal fondi.
- (b) Fl-2014, l-Isvizzera għandha thallas il-kontribuzzjoni tagħha (kemm għall-perijodu 2008-2013 kif ukoll għall-2014) sa mhux aktar tard minn 30 jum wara li tirċievi t-talba għal fondi. Din it-talba għal fondi m'għandhiex tinhareġ qabel l-1 ta' Lulju.
- (c) Fl-2015 u fis-snin ta' wara, l-Isvizzera għandha thallas il-kontribuzzjoni tagħha sal-1 ta' April, jekk l-Isvizzera tirċievi t-talba għal fondi sal-1 ta' Marzu. Talba għal fondi li l-Isvizzera tirċievi wara l-1 ta' Marzu għandha tithallas sa mhux aktar tard minn 30 jum wara l-wasla.

Kull dewmien fil-hlas tal-kontribuzzjoni se jimplika l-hlas ta' imghax mill-Isvizzera fuq l-ammont pendenti mid-data dovuta. Ir-rata tal-imghax għandha tkun dik applikata mill-Bank Ċentrali Ewropew għall-operazzjonijiet prinċipali tiegħu ta' finanzjament mill-ġdid kif ippubblikata fis-serje C ta' *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* li tkun fis-sehħ fl-ewwel jum kalendarju tax-xahar li fih taqa' d-data tal-għeluq, biż-żieda ta' tliet punti percentwali u nofs.